

Telegraful R

Organ național-bisericesc.

Intemelat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTAMANAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. — Pentru America 8 Dolari
Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor
m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Infrățirea națională

Marile dureri și strămtorări apropiie oamenii întrecându-se. În durere omul devine mai om, se regăsește pe sine în miezul umanității sale. Când toate îi merg omului bine, când viața i se desfășoară lin, fără răni și fără sdruncinări, având la îndemână în orice clipă toate lucrurile cu cari s'a obișnuit, existența i se automatizează cu ușurință, ochiul spiritual își pierde puterea de trezvie și de sesizare a zonei din adâncime. Puterile de viață ale omului se transformă aproape toate într-o grijă instinctivă a automatului de-a funcționa perfect, de-a avea la îndemână tot ce-i trebuie pentru această funcționare perfectă.

Când însă automatul e izbit serios, nu printr-o momentană absență a materialului de consumație, ci printr-o lovitură care pune înșuși viața omului în primejdie, atunci sub coaja sfărâmată a automatismului țâșnește dintr'odată viața spiritului, eul intim al omului, sau mai bine zis insul uman se coboară fulgerător în sine însuși, înviorându-și eul intim, pe care îl constată ca zona esențială a ființei sale.

Carapacea obișnuințelor din vremuri liniștite îi dă omului părerea că viața îi este apărută, dar tocmai de aceea ea formează și un zid izolator față de ceilalți semenii, dându-i iluzia că nu are lipsă de ajutorul nimănui pentru a se menține în viață. Când însă această carapace e sfărâmată sau găurită de mari lovituri și grele dureri, omul se întâlnește ochi în ochi cu sine, ca ceea ce este, desbrăcat de armura înșelătoare în care s'a baricadat, mic și neputincios în fața uriașelor puteri puse în existență de Dumnezeu. Ne mai putându-se sprijini pe sine însuși și pe obiectele între cari s'a obișnuit să cugete că este inexpugnabil, el își îndreaptă toată nădejdea la Dumnezeu, iar în al doilea rând la asistența oamenilor. Devenit om și nimic altceva, nimic care să-i acopere omenitatea și să-i-o distanțeze de alții, devenit suflet care vrea să trăiască, el descopere și pe ceilalți oameni.

Omenitatea este relație înțelegătoare între suflet și suflet. Omul nu cuprinde în sine pe alt om, dar ființa sa întreagă simte trebuința altuia, așa cum plămânul simte trebuința aerului. Omul se opune altui om, dar îl și caută, ca pe o întregire. Și cu cât devine cineva în chip mai curat om, cu cât își descopere mai deplin umanitatea, cu atât se descopere mai mult ca unul ce-și caută întregirea prin semenii săi.

Iar durerea este o piatră care îl trage pe om în miezul umanității sale.

Prin durere omul se descopere așadar nu numai pe sine ca om, ci și pe ceilalți semenii ca frați, ca întregiri ale vieții sale. Prin durere oamenii se regăsesc în apropierea și frățietatea lor, în unitatea lor de relație, în unitatea de mădulare cari se intercondiționează în existența lor.

Iată un motiv pentru care Iisus a primit suferința și moartea. Le-a primit ca să ne vină în maximă apropiere, ca să ne simțim frați și să-L simțim frate, ca să ne dăgore cu umanitatea Lui, care e și umanitatea noastră. În chinurile morții Iisus ne-a găsit pe toți ca mădulare corelative ale Sale și tot în răstignirea pentru noi îl găsim lângă noi, întregindu-ne desăvârșit.

Năcazurile vremii actuale ne dau puțină să trăim din plin acest adevăr. Fiii neamului se adună sub ochii noștri suflet lângă suflet, topind toate depărtările sufletești, toate deosebirile, toate turnulețele individuale în cari își trăia fiecare viața în chip egoist și izolat.

Intellectualii s'au coborât în sate, împărțind viața plugarilor, Românii dintr-o regiune s'au amestecat între cei dintr-o altă regiune, cei bogați devin peste noapte săraci, tranșeele și adăposturile antiaeriene concentrează față lângă față și inimă palpitantă lângă inimă palpitantă — ce-și caută una dela alta întărire — indiferent că sub ce haine bat și în ce case locuiesc purtătorii lor.

Neamul întreg devine o singură respirație, o familie înfrățită sub durdulul destinului. Durerea celui dintre noi ne înduioșează pe toți și fiecare ne apropiem de semenii, cerșindu-le prin ochi asistența cel puțin sufletească, dacă nu ne-o pot oferi și pe cea materială. În destinul comun de suferințe pe care îl suportăm, se făurește unitatea cea mai strânsă între toți Românii.

Printre multele rele ale timpului, acesta este un bine care ne va ajuta să ne mântuim ființa etnică din acest cuprător al încercărilor. Infrățirea ce se realizează acum — și în direcția căreia trebuie să ne mișcăm toți, părăsind luxul, aroganța, afișarea situațiilor materiale mai bune, — ne va face imuni desmembrărilor, luptelor dintre noi, cari ar constitui cea mai mare primejdie pentru existența noastră ca neam în timpurile cari vin.

Dumnezeu a împins pătura orășenească a neamului spre popor, spre infrățirea în simplitate cu el, vrând parcă să ne dea puțință de-a evita ca neam eventuala primejdie a unor desbinări interne cari și-ar fi putut găsi material de alimentare în distanțele sufletești dintre noi.

Rămâne numai ca această ocazie și această poruncă de infrățire pe care ne-o trimite Dumnezeu, chiar fără voia noastră, să ni-o însușim și să mergem cu voia până la capătul indicației divine.

Altfel, dacă apropierea va rămâne numai spațială, nu și sufletească, ea poate să aibă urmări și mai grele pentru existența noastră ca neam.

Pătura intelectuală să înțeleagă porunca ceasului greu prin care trece neamul, să înțeleagă că trăim un ceas de supremă încercare: să nu atingă

sensibilitatea poporului în mijlocul căruia s'a așezat, cu un trai prea domnesc, prea costisitor, prea nesperios. Să nu ducă obișnuințele pretențioase ale vieții dela oraș în mijlocul vieții de înfrânare și de muncă încordată a poporului. Să se înfrățască cu el în hrană, în vorbă, în rugăciune, în muncă chiar.

De va face așa, vom ieși din

aceste strămtorări vindecate de multe metehne. Vom ieși mai înfrățiți, mai încheși, putând face față cu mai multă vrednicie și cinste greutăților mari cari ne așteaptă.

Cu fiecare din noi își joacă neamul existența lui. Să ne gândim la acest lucru în orice clipă.

D. STĂNILOAE

INCREDERE...

Când se apropie vremea secerișului, arșița verii e în toi: ea e necesară pentru coacerea cerealelor. Tot așa când se apropie vremea de deslegare din încordarea războiului, criza este mai adâncă, suferințele mai arzătoare. Și cum paiful fără rod se usucă sub arșița soarelui, pe când grăul plin se rumenește, tot așa și pleava firilor slabe, descumpănite se usucă, e vânturată de apăsarea vremilor, pe când firile tari pline de miezul compact al credinței se părguesc în flăcările crizei spre a fi grăul cel bun din care se va frământa pâinea cea nouă a războaielor mai drepte de mâine. Hristos nu-și coace rodirile decât numai sub arșița cotropitoare a suferinței. Dacă ar fi să numere cineva lacrimile și bucuriile ce au înflorit în grădina istoriei, nu știu de partea cui ar inclina balanța. Știu însă că M. Kogălniceanu avea dreptate când susținea că fiecare pagină a istoriei românești e un râu de lacrimă și sângereare.

Totuși firea omenească e așa făcută încât pentru o clipă de bucurie — pe care o întrezărește printre nouri prezentului ca pe o rază palidă în viitor — e în stare să poarte povara oricărui suferințe ani întregi. Orice om, când privește peste viața sa pământeană, nu cred c'o poate defini altfel, decât ca o suflare, o săgeată de muncă, lacrimă și dor, care adesea nu ajunge să se odihnească — măcar o clipă — în ținta spre care a fost îndreptată. Așa suntem făcuți noi oamenii: să nu trăim în prezent, ci mereu cu ochii ațintiți spre zarea viitorului, și din pricina asta mereu nemulțumiți cu ceea ce avem, mereu gata să sacrificăm prezentul pentru viitor, vrabia din mână pe cea din par.

Suferința e umbra omului pe pământ. De ce? — Ca să ne aducă aminte că existăm? Nu. Ci ca să ne aducă aminte de cer. Umbra n'ar putea exista, dacă n'ar exista soarele pe cer. Așa cum umbra indică în prelungirea ei raza soarelui ce ne luminează, suferința arată — în prelungirea ei — lumina lui Dumnezeu ce ne scaldă ființa. Dacă n'ar exista Dumnezeu, n'ar exista nici suferința creatoare: am duce o viață de animale inconștiente. Căci ce este suferința — în altă latură a ei — decât nu dovada unei crize ce se cascadează între om și cosmos și — mai adânc — între om și Dumnezeu! Ea mărturisește în permanență despre un alt

destin decât acela de-a ne simți bine «ca acasă» în culcușul comod al unei existențe pur terestre. Ea ține trează conștiința că așa cum suntem nu e bine, nu e normal, că am căzut dintr-o stare de armonie într'una de dezechilibru, că sensul vieții e tocmai în efortul nedeslăcit de suferință de-a ne ridica iarăși la armonia cea dintru început, de a închide paranteza crizei dintre om și Dumnezeu, dintre om și creatură.

Cu cât se cascadează mai mare prăpastia acestei crize, cu atât se nvolbură mai adânc și vârtejul durerilor. Nu există posibilitate de salvare din suferință prin negația lui Dumnezeu; dimpotrivă: aceasta este ascuțirea suferinței până la ultima ei extremă. Numai afirmarea radicală a lui Dumnezeu dă sens suferinței și o ridică peste tragismul ce-i e inerent: o învalăuie în falduri de lumină. Umbra e cu atât mai compactă, cu cât zidul care se interpune între noi și lumină e mai masiv: suferința e cu atât mai răvășitoare, cu cât zidul ce-l ridicăm între noi și Dumnezeu e mai mare. Și umbra e cu atât mai slabă — până la totală dispariție — cu cât obiectul ce-i stă în cale e mai transparent, mai pur; suferința e cu atât mai ușoară, cu cât ființa umană e mai pură, mai transparentă pentru lumina divină ce se revărsă în lume.

Dacă există ceva în viața umană care să mărturisească cu putere despre existența lui Dumnezeu și despre destinul din altă lume al omului, este suferința. Ea e flacăra prin care omeneirea se curăță de șgură spre a se învrednici de lumina unui cer nou și pământ nou.

De aceea — să-mi fie permis a o spune, spre consolarea iluzionistilor — suferința nu va lipsi niciodată de pe pământ atâta vreme cât trăim sub zărilor istoriei. Ea e o permanență pe care trebuie s'o acceptăm: existența umană sub scurgerea vremilor este cruce. Dar nu o cruce fără de nădejde: tocmai de aceea n'o purtăm cu silă, cu revoltă, ci cu credință, cu bărbăție și cu bucurie. «Cel ce va răbda până în sfârșit, se va mântui»: iată certitudinea care răsare ca un lujer de crin din pământul umed de sânge al suferinței.

Invitația la viață — în lumea asta — e invitație la suferință, dar nu spre a distruge viața, ci spre a o câștiga în toată plenitudinea ei.

Nu știm ce va aduce viitorul,

dar bănuim că el este încă — până va străluci bucuria — invitație la suferință. Poate mai mare decât până acum. Să fim gata a o primi și a o purta cu vrednicie. Dacă Dumnezeu o pune pe umerii noștri, însemnează că ne socotește vrednici s'o purtăm, ca în flăcările ei să ne făurim un alt suflet, mai pur, mai plin de putere. Fiecare făurar ridică temperatura focului după rezistența materialului pe care vrea să-l toarne în anumite tipare; Dumnezeu trimite — sau îngăduie — arșița suferinții să crească potrivit cu rezistența de care e capabil un neam spre a-i turna sufletul și istoria în alte tipare. Nu toate metalele se topesc la aceeași temperatură, nici toate neamurile devin creatoare, își părguesc roadele, la aceeași căldură. Cu cât însă un neam are sufletul mai bun, cu cât destinul lui e mai înalt, cu atât trebuie să fie conștient că și lotul durerilor va fi mai mare.

Ceea ce doboară pe slabi, întărește pe cei tari, apa care frânge tulpina plăpândă a unei flori, este abia o picătură pentru trunchiul stejarului. Dumnezeu nu lasă pe nimeni să fie ispitit peste puterile lui, dar fiecăruia îi dă posibilitatea desăvârșirii, creșterii depline, printr'o ispitire potrivită cu capacitatea lui. Așa cum fructele — dacă n'au căldura necesară — nu se coc, așa și popoarele: dacă nu trec prin focul suferințelor necesare pentru propria creștere, nu ajung să-și împlinescă destinul. Vai, de popoarele cari nu vor să-și poarte povara ce trebuie s'o poarte!

Să avem dar încredere că dacă Dumnezeu ne lasă învălurați de suferință, nu e pentru a ne da morții, ci pentru a ne pregăti, a ne purifica și întări, întru împlinirea solară a destinului ce ni l-a înscris în cartea veșniciei. Și eu nu mă îndoiesc că neamul acesta românesc a cărui istorie e lacrimă și sânge, — se va arăta vrednic și de această nouă dovadă de încredere a lui Dumnezeu în forțele lui morale și spirituale și va parcurge până la capăt calea crucii spre premărirea lui Dumnezeu și înscrierea definitivă a numelui lui în Cartea Vieții. Numai cât — pentru aceasta — noi înșine, conducătorii lui sufletești, trebuie să fim conștienți de voia lui Dumnezeu și să dăm pilda răbdării nu numai în cuvânt, ci și în faptă. Căci suferința cășunează răbdare, iar răbdarea nădejde, iar nădejdea sparge bolțile cerului spre a coborî pacea pe pământ.

Diacon N. MLADIN

Crâmpene din războiul sfânt

În 7 August 1942, era mare fierbere în Regimentul nostru: așteptam sosirea batalionului de marș, încadrat cu ofițeri cari trebuiau să ia comanda companiilor văduvite în luptele din peninsula Kerchi. Ne găscam în satul tătaresc Babyk, în apropiere de malul mării de Azov.

Era ora 9 dimineața, ziua era senină cu soare arzător ca în Iulie, când dinspre Semkolodsei gara, sporește batalionul în marș înconjurat de nori de praf, în frunte cu maiorul erou Palaghiță.

Sosesc, îl primim cu urale, în jurul ofițerilor se face un cerc și întrebările din patrie nu mai conteneau. Aci am cunoscut pe căpitanul Cerbiceanu, înalt ca bradul, camarad neprețuit și adevărat ostaș.

Capabil de sacrificii nebănuite și cu inimă de tată iubitor pentru subalterni. Nu rareori îl găseam gânditor și uneori privea în zare cu ochii înlacrimiți...

Bunătațea lui era proverbială; multe seri am petrecut în mijlocul ostașilor împreună ascultând povestea vieții lor. Atunci îmi spunea:

— Vezi, pârlete, câtă înțelepciune, câtă modestie și câtă bunătațe găsești la acești ostași simpli și cu sufletul bogat; te minunezi și nu poți bănui de ce sunt capabili și cu câtă seninătate sânt gata a se sacrifica.

Și într'adevăr căpitanul Cerbiceanu avea dreptate; constatările lui am avut ocazia să le verific și să le aflu și cauza de ce compania lui era cea dintâi cotată: Secretul era în comandant.

În 3 Octombrie 1942, Regimentul se găsea la sud de Abinskaia când primim ordinul de atac. Atacul începea din flancul drept, unde se găsea compania lui Cerbiceanu.

Îl văd par'că și azi în momentul când primește ordinul; cuta care-i brăzda fruntea se adâncește, își inspectează oamenii și le vorbește cu atâta simț, încât toți erau o inimă bătând în același ritm, un suflet plin de îndrăzneală întru a porni atacul.

Obiectivul era o creastă de munte, unde vrăjmașul își avea o cazemată ce predomină tot câmpul și mai ales valea Abinului pe care aveam linia I.

La ora 10 pornește năvala, după o mică pregătire de artilerie, — căpitanul Cerbiceanu, în fruntea companiei, pornește...

Dușmanul, camuflat, ne primește cu un foc năpraznic din toate armele. Răndurile ostașilor noștri se răresc, iar Cerbiceanu, transformat, aleargă în fruntea lor.

Compania ajunge la 50 metri de obiectiv, când o grenadă aruncată de un Hirkiz lovește pe curajosul căpitan în piept, explodează, și eroul cade strigând: „Înainte pe cotă, sus, sus, pe mine lăsați-mă!”

După 10 minute cota era cucerită prin lupte corp la corp. Atacul încețază și ostașii lui dragi și scumpi îl ridică, îl duc la postul de comandă, îngenuche și fiecare îi sărută mâna.

Așa s'a stăns eroul căpitan Cerbiceanu, vrednic urmaș al strămoșilor săi ardeleni, luptând pentru Sf. Cruce și libertatea țării, așa cum îi sădise în suflet tatăl lui, vrednicul de pomenire preot Cerbiceanu Nicolae din Vinerea-Hunedoara.

Prin jertfa lui măreață, piatra de temelie, granitul tare al dreptății noastre sfinte, s'a scris, în cartea de aur a patriei, cu litere de foc și de sânge, încă o pagină de vitejie demnă de gloria străbună.

Pr. Cpt. Gh. Turcu-Bucium

Moartea a doi vrednici preoți

† Preotul Dionisie Filimon. — În 23 Martie 1944 a decedat la Sighișoara, — unde se retrăsese să-și petreacă anii de pensionar la fiica sa, — venerabilul preot în pensie D. Filimon, în vârstă de 77 ani. Născut în Buzd, ca fiu de preot, a urmat aceeași carieră ca și părintele său, în frunța comună Dăros, prot. Mediaș, unde a păstorit cu vrednicie 50 de ani neîntrerupți, după care a ieșit la binemeritata stare de pensionar. Slujba înmormântării s'a făcut în biserica cea nouă, unde a fost depus corpul defunctului, de un sobor de 7 preoți în frunte cu P. C. pâr. prot. Emilian Stoica, care în cuvinte alese a arătat activitatea răposatului. Viața lui a fost un șuvoi de credință și faptă, o energie în continuă muncă și frământare pentru parohia și familia sa. Pe lângă activitatea pastorală duhovnicească, de adevărat preot al generației ardeleni de dinaintea războiului de întregire, a muncit mult și pentru realizări de ordin economic pentru parohia sa Dăros. Frumoasa școală confesională, casa parohială și noua biserică, sunt clădiri de care și-a legat numele pentru vece, iar parohia Dăros va trebui să-l pomenească ca ctitor al său.

† Teodosiu Ganea, preot ort. român în parohia Albești, prot. Sighișoara, în urma unei scurte suferințe, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 1 Aprilie 1944 în Spitalul din Sighișoara, în etate de 55 ani. Slujba înmormântării s'a făcut în ziua de 3 Aprilie a. c. în biserica din Albești, de un sobor de 14 preoți. A asistat întreaga populație a parohiei și mulți credincioși din Sighișoara și comunele învecinate. Pa-

negricul răposatului a fost ținut de părințele prot. E. Stoica, care a arătat vrednicia lui de adevărat preot, cult, înțelept, blând și muncitor, calități cari l-au ridicat la multă stimă în mijlocul parohienilor săi între cari s'a născut, a crescut și a păstorit, bucurându-se de ascultarea și dragostea lor.

Născut în aceeași comună Albești (fostă Ferihaz) dintr'o veche familie preotească, — tatăl său fiind preot antecesor răposatului de azi, — a intrat în preoție în anul 1916, a dezvoltat o activitate rodnică timp de 28 ani. Moartea crudă și prea timpurie l-a răpus în vârsta bărbăției pe acest bun părinte și soț, prin demnitate, bun preot prin chemare, dascăl prin vocațiune, naționalist prin simțire și bun coleg prin loialitate; pentru cari l-au plâns familia, credincioșii, cunoscuții, toți colegii și îi vor păstra amintirea cea mai bună. Odihească cu dreptii!

Pr. I. Știrbeșiu

Din Sf. Efrem Sirul

în rom. de Pr. D. Popescu

În vremea ispitirii se arată vednicia celui credincios. Nu trebuie să ne pierdem curajul în vremea ispitirii, ci să ne nevoim în rugăciuni și în fapte bune, așa precum ceice merg pe mare și priveghiază cu multă credință, și cum este scris în Proorocul Iona: — „și corabia era în primejdie să se înecă, și s'au înspăimântat marinarii, și-a strigat fiecare rugându-se către Dumnezeu lui, și au aruncat toate încărcăturile lor, care erau în corabie, în mare”.

Acesta este semnul deșertăciunii din lucrurile trecătoare. Căci trebuie să disprețuim lucrurile pământești și să ne gândim la singura viață — cea veșnică, nedesădăduind când ne aflăm în stări îngrozitoare. Pentru că vedem că Proorocul, chiar în pântecul chitului fiind, nu a desădăduit pentru credința lui, ci rugându-se zicea: „În necazul meu, au strigat către Dumnezeu meu, și m'ai auzit pe mine, din pântecul iadului a fost strigarea mea, ai ascultat glasul meu. M'ai aruncat pe mine în adâncul inimii mării”. — Dumnezeu nu întoarce ochii Săi de la cei care îl cheamă în adevăr!

Așadar, și noi, când ne cuprinde necazul, către Domnul să alergăm. După cum s'a zis: „Doamne, în necazul meu Tu m'ai auzit”.

Deoarece nu se liniștește totdeauna marea, și nu este cu puțință, fără de ispită să plutim în această viață, iar dacă luăm cârmaci credința în Domnul, ne va duce în portul vieții, și aruncând la o parte chinul, ne vom îmbrăca în viață și nemurire.

FOIȘOARA

Entropia universului, sau Moartea termică a universului

Noi creștinii sântem moștenitori ai tezaurului credinții prin Biserică și mărturisim sfârșitul lumii ca dogmă, revelat în Sf. Scriptură. Datele științei de azi vin să ne atesteze, aproape exact, dogma credinței din Sf. Scriptură. Aceleași date, care dela Democrit și Lucretiu până la Lavoisier atestau eternitatea și conservarea materiei, și cu ele filosofia materialismului trecut lovind preceptele Scripturii, veneau să ne învețe că singura realitate adevărată este materia, care n'are nici început, nici sfârșit.

Universul nostru nu-i sortit să dureze în veșnicie. Soarta lui a fost pusă în discuția științei cu ocazia noulor descoperiri din fizică la sfârșitul veacului XIX, făcând o problemă în special de termodinamică, adusă în domeniul fizicii de principiul Carnot-Clausius, sau entropia.

Entropia „într'o primă definițiune, este termenul tehnic pentru deprecierea

energiei, un principiu care completează și corectează, în gândirea fizicienilor moderni, legea conservării energiei”. (Pr. Ion Firca: Argumentul antropologic pentru dovedirea existenței lui Dumnezeu, pg. 6. Caransebeș, 1940).

Energia este capacitatea pe care o au corpurile de a produce un lucru mecanic, sau de a putea determina anumite fenomene fizice sau chimice. (Charles Nordmann: Împărăția cerurilor. Ceva din secretul stelelor. Trad. de S. Paves, pg. 167. Ed. Cugetarea, București). Unitatea cu care se măsoară și'n care se exprimă energia, este kilometrul, care reprezintă efortul necesar pentru a ridica o greutate de un kgr. la înălțimea unui metru).

Avem diferite forme de energie: mecanică, [care la rândul său este de două feluri: cinetică și potențială] calorică, electrică, chimică etc. (Charles Nordmann: Împărăția cerurilor. Ceva din secretul stelelor. Trad. de S. Paves, pg. 167. Ed. Cugetarea, București). Experimental s'a dovedit, că într'un sistem izolat, sustras acțiunii oricărui alt scop sau sistem exterior, energia totală a acestui sistem nu se poate nici mări, nici micșora, rămânând aceeași cum era la început. Se pot produce numai transformări în ceea ce privește forma și

nici decum fondul. Această proprietate a energiei, de a rămâne constantă în interiorul unui sistem izolat, invariabilă cantitativ, poartă numele de principiu Conservării energiei. (Pr. Ion Firea: op. cit. pg. 7, 10).

În 1845 Robert Mayer enunță primul principiu conservării energiei, experimentat mai în urmă prin lucrările lui Joule și Helmholtz. (Pr. Ion Firea: op. cit. pg. 7, 10). Pentru noi acest principiu are următoarea însemnătate:

„În univers există un depozit de energie, care nu se poate nici mări, nici micșora, nici schimba prin vreo oarecare altă acțiune a naturii, pentru că toate transformările în natură, constau numai în schimbarea formei de energie; energia se schimbă doar în forme noi, nici odată însă nu dispăre, nici nu se mărește, spune Helmholtz”. (Prot. P. Svetlov: Învățătura creștină în expunerea apologetică. Trad. de Prof. univ. Ic. St. Sergie Bejan și Const. N. Tomescu vol. I, pg. 591).

Acest principiu a dominat mult, „sau chiar a tiranizat toată știința secolului XIX”. (Charles Nordmann: op. cit. pg. 168). pentru că a făcut să se creadă, că 'n lume se petrece necontenit o mișcare circulară, starea universului ar rămâne neschimbabilă și lu-

mea ar continua existența ei în eternitate. Primul principiu al termodinamicii „a putut face să se creadă multă vreme în stabilitatea energetică a universului, permanența lui, în neschimbarea lui”. (Prot. P. Svetlov: op. cit. pg. 592). Principiul II. al termodinamicii veni să răstoarne concluziile primului principiu privitor la soarta universului. „Stabilitatea lumii, se vedește a fi numai relativă și condiționată, nu absolută cum ar reeși din principiul mecanic nealterat al conservării energiei. Rezerva de energie în natură, după principiul II al termodinamicii, se vedește a fi limitată și a merge spre scădere”. (Charles Nordmann: op. cit. pg. 169). Mișcarea, în sens ascendent, e determinată totdeauna de acțiunea unei cauze exterioare. Mișcarea în jos însă, „mutatio in deterius” vine dela sine, fără intervenția vreunei cauze exterioare. Ca să se întâmple astfel, e necesar totdeauna existența unei diferențe de intensitate și — ea se depărtează, dinspre punctele cu mai multă tensiune, spre cele cu intensitate mai joasă. Cu cât diferența de intensitate e mai mare, cu atât și energia e mai activă. Într'un sistem izolat însă, dacă această stare normală se petrece, adică de inferioritatea energiei, se ajunge la un moment, o completă

Comemorarea zilei de 25 Mai 1894

Se împlinesc, în 25 Mai 1944, ani 50 decând s'a adus sentința dela Cluj în procesul Memorandului.

Deși trăim cumplete vremi, totuș nu putem nesocoti data aceasta istorică fără a ne aminti semnificație ei și fără a ne aduce aminte cu evlavie de luptătorii neînfrați din vremea Memorandului, care a ridicat problema românismului din Ardeal în cunoștința lumii civilizate.

Pentru cinstitirea acestei zile de 25 Mai se vor organiza în Ziua Eroilor din anul curent parastase pentru memorandiști în toate sfințele noastre bisereci din Ardeal și se vor ține ședințe comemorative tălmăcindu-se însemnătatea actului istoric dela 1894.

Pentru sărbătorirea aceasta, Asociațiunea „Astra” adresează un apel către toate organizațiile sale, invitând despărțimintele și cercurile culturale să dea o atențiune cât mai întinsă comemorării luptătorilor memorandiști.

Catehizație în mediul muncitoresc

Problemele catehetice care se pun preotului în mediul muncitoresc, au un profil cu totul particular, condiționat de împrejurimea socială și morală a clasei muncitorești.

De unde țărănul, agricultorul, este legat de ogor și de tradiția și moaștele pe care pământul le adăpostește, muncitorul uzinal perde curând ethosul tradiției, dispărând într'un stil de viață fără contururi precise. În axiologia vieții muncitorului valoarea operantă este munca iar valoarea recompensatorie banul. Agricultorul, supus schimbărilor naturale atmosferice, ajunge repede la convingerea unei Divinități, paternă și sensibilă la toate necazurile sale. Astfel că educația religioasă în asemenea împrejurări nu are decât rolul unei modelări a sentimentului religios învățat pe calea aderenței nemijlocite la realitatea lui.

Altfel stau lucrurile în mediul muncitoresc. Dependent de mașină și patron, iată singura lui realitate transcendentă. Pe cealaltă, pe cea adevărată, muncitorul o ignorează: nu are timp pentru dânsa.

Catehetul va avea astfel de «moralizat» elemente provenite din familii cu copii cari dela vârstă fragedă sânt porniți în ritmul trudnic al luptei pentru pâine. Pentru asemenea copii nu «religia», așa cum se face la școlile primare sau liceu, e creștin și național operantă, ci educația religioasă-morală.

Educația religioasă-morală nu va elimina cunoștințele biblice pe care «religia» le predă școlarilor. Se va căuta însă raportarea lor la realitățile contingente ale mediului, tocmai pentru a le înălța pe acestea la nivelul semnificației morale și creștine ale pildelor biblice.

În țară cu o clasă muncitorească în plină organizare, expusă intemperiilor ideologice străine, biserica este chemată să mențină trează conștiința națională a muncitorului și să-l înglobeze într-o unitate socială și morală din sânul căreia să fi dispărut primatul exagerat al valorilor economice.

Din cele de mai sus rezultă:

1. considerarea mediului muncitoresc în particularitatea sa social-morală;
2. moralizarea și solidarizarea națională să fie pe primul plan al catehizației;
3. catehetul să se identifice cu «doctorul sufletului și al trupului», suplinind prin exemplu personal lacunele din educația tânărului muncitor;
4. dirijarea aspirațiilor de clasă spre imperativele neamului, creștin dela naștere;
5. inocularea în sufletul muncitorului a valorilor spirituale;
6. prezența catehetului, cât mai deasă, printre muncitori.

Pentru desăvârșirea unei astfel de opere se simte lipsa unui manual de etică creștină românească, auxiliar prețios pentru învățător, și pentru învățăcel.

Diacon Romeo Dăscălescu

Cărți și studii biblice

Cosmologia Creștină. A. lumea nevăzută: Noțiuni generale despre ingeri de I. St. S. Bejan (Lminătorul LXXVI-1943 Mai-Iunie Nr. 5-6. Chișinău, 1943, pag. 275-290).

Sub acest titlu I. St. S. Bejan, directorul Seminarului teologic din Chișinău, ne va da un studiu mai extins privind cosmologia. În acest început de studiu se ocupă deocamdată de ingeri: 1. Noțiuni generale despre ingeri.

2. Existența reală a ingerilor, ca ființe personale. Lucrarea P. S. Sale este întemeiată pe Sf. Scriptură și pe Sf. Tradiție, augmentată cu ajutorul literaturii mai noi de genul acesta, în special rusească. Astfel se consultă rând pe rând cu Prof. A. D. Beleaev, Svetlov, A. Kremlevsk. Iată în scurt învățătura expusă în acest tratat de cosmologie creștină: «Primul loc în rândul creaturilor lui Dumnezeu după timp în ordinea creațiunii, cât și după calitate și demnitate, îl ocupă lumea nevăzută, sub care se înțelege puterile cerești, ingerii. Numirea „inger”, după sensul filologic al

cuvântului, nu indică ființa, ci slujirea. Funcțiunea: „sol”, „vestitor”, „crainic”, ai voinței lui Dumnezeu. Ca ființe fără de trupuri ingerii stau mai înafară și mai presus de condițiile și mijloacele obișnuite, prin cari noi ne convingem de realitatea lucrurilor din lumea materială». — Autorul expune apoi clar învățătura bisericii despre existența ingerilor, și combate cu succes ipotezele greșite în legătură cu originea și natura ingerilor, exprimându-și nădejdea că într'un viitor, mai apropiat sau mai îndepărtat, se va ajunge și pe cale științifică la constatări însemnate chiar și 'n ce privește existența ingerilor». Deocamdată pe calea științifică omenirea a ajuns să prindă unde cu glasuri omeneste din diferite puncte îndepărtate ale globului pământesc, — poate va veni vremea când pe aceeaș cale se vor prinde undele interplanetare cu glasuri cerești*.

— O altă lucrare de gen biblic este: *Analiza citațiunilor Vechiului Testament din Evanghelia Sf. Matei*, de preot Dr. N. Ciudin, Buc. 1943. Se analizează aici textele împrumutate de evanghelia întâia din Vechiul Testament și se dovedește că împrumutul e bogat. Prevealează locurile luate din Psaltire, Pentateuh și Isaia.

— *Creația omului după Sf. Scriptură* este titlul unui cap. din lucrarea: *Originea omului după religie și știință*, studiu de Pr. P. F. Alexandru. București 1941.

Amănunte asupra creației omului găsim în V. Testament, tezaurul revelației divine în această privință. În cap. I și II din Geneza ni se înfățișează creația în general și apoi cea a omului. După ce Dumnezeu a creat întâi lumea nevăzută: ingerii, a creat apoi tot ce se vede. Ultima creatură a fost omul. Era necesar ca omul să fie ultima creatură pentru că el întrunește în sine atât elementele lumii materiale, cât și ale celei spirituale, și pentru că omul fiind ființa cea mai aleasă de pe pământ, regele lumii văzute, și ca atare era firesc să fie create mai întâi lucrurile și ființele peste cari avea să domnească. În cap. II din Fac. aflăm amănunte privitoare la crearea omului (vezi vers. 21-23). Prin corp omul face legătură cu lumea materială și este supus aceloraș legi fizice și naturale; prin suflet omul face legătura cu lumea materială cerească. Sufletul începe să existe odată cu individul uman.

Aceasta este învățătura ce se scoate din raportul biblic despre creare.

— O altă lucrare care merită să fie menționată, este studiul colegului nostru dela Caransebeș: Dr. M. Chialda: *Sărbătoarea jubileelor*, (în anuarul Acad. teol. din Caransebeș pe anul 1942).

Dela Păr. Prof. Chialda mai avem:

Sacrificiile V. T., un studiu vast de arheologie biblică. Și „Ebed-lahve”, un capitol din mesianismul profetului Isaia. În acest studiu ni se comunică tot ceea ce trebuie să știm despre originea scopul și valoarea socială a sărbătorii jubileelor.

— Zilele acestea a apărut singura revistă de V. T.: „Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft” (*Revista pentru știința V. T.*) Nr. 1-4 pe 1942/43 că al 58 tom din întreaga serie. Conține (1) observări la psalm, (2) Iosua în Pentateuh, (3) „Piatra” dela Zaharia (3, 8), (4) Despre izvoarele la Esdra, (5) Ps. Ionașana Deut. 34, (6) Formula biblică „... și tot”, (7) Observări la Geneza și Corb și porumb. Sara socrul lui Iosif (8). Cânt. cântărilor în canon, (9). Numărul Iudeilor deportați de Sankerib (10). Însemnări, cronică și comunică I.

Din varietatea acestor studii se vede preocupările biblice ce le are azi Teologia protestantă.

— Teologul A. Lavauchy publică în: *Revue de Theologie et de Philosophie* anul 29 (1941) p. 199 și urm. un studiu intitulat: *Bible et predication*, în care pledează pentru revenirea la sf. Scriptură a predicatorului: predica trebuie să fie exclusiv biblică.

— I. P. S. patriarh Nicodim și-a tipărit într-o nouă ediție psaltirea. Tipărirea s'a făcut de către Institutul biblic din București (1943). Textul psalmilor este rânduit după cele douăzeci de catisme, și cuprinde rugăciunile și rânduețile respective, ca și ediția din 1931.

— Într'un studiu mai nou teologul apusean, A. Lods, se ocupă de originea imaginii lui Satan și arată indeletnicirile duhului necurat la „curtea cerească”. La noi a publicat studii de genul acesta Ion I. Gheorghescu, asistent la facultatea de teologie din București. Dela dânsul avem: 1) Azazel (Buc. 1934) și 2) Satan în profeția lui Zaharia (Buc. 1938). Lods aduce contribuții noi la demonologia Vechiului Testament, cari ar depăși după cât se pare pe cele oferite de Zaharia 3, 1-2.

Prof. N. Neaga

ȘTIRI LOCALE

4. *Duminecă în 14 Mai 1944, servesc:* Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov și cons. Alexandru Popa. *Predică:* prot. Mih. Neagu. La Oastea Domnului predică: Pr. Dr. Ioan Chioariu, dela parohia Sibiu-Interior.

Tăcerea ta ucide în fiecare clipă câte un svon, adică o născocire a dușmanului

imobilizare a energiei, pe cea mai de jos treaptă a ei. [Dr. I. Riem: *Weltenwerden, Eine Kosmogonie*, pg. 5, Hamburg 1925; Pr. I. Firca: op. cit. pg. 10, 11].

În 1824 Carnot studiind mașinile cu vapor, a arătat printre altele, că pentru a transforma căldura în lucru mecanic, e nevoie să existe totdeauna un al doilea corp cu o temperatură mai joasă, să existe cel puțin două surse cu temperaturi diferite, sau o diferență de temperatură. Clausius studiind amănunțit, punând în concordanță descoperirile lui Carnot cu legea conservării energiei, precizând astfel și generalizând al doilea principiu al termodinamicii, formulând legea entropiei. Cercetările lui, Carnot le rezumă astfel: nu se poate niciodată ca în mod spontan, fără intervenția unei cauze din afară, o cantitate de căldură să treacă de pe un corp rece, pe unul mai cald, pe când trecerea inversă se face dela sine. Clausius la acestea adăogă: căldura trecând neconținut dela corpurile mai calde spre cele mai reci, repartizarea ei va deveni tot mai egală, așa încât, între căldura ce radiază și se împrăștie în eter și căldura ce se află în corpuri, se va stabili un anumit echilibru, (Dr. I. Riem: *Weltenwerden, Eine Kosmogonie*, pg. 5, Hamburg 1925; Pr. I. Firca: op. cit. pg. 10, 11). „Această va-

riete în natură, totdeauna și în mod necesar în acelaș sens, e ceva irezistibil”. (Charles Nordmann: op. cit. pg. 169), — adică un corp să treacă într-o stare și nu în alta, a numit-o legea entropiei.

„Lucrare pe care o pot produce puterile naturii, spune Clausius, și care constă în mișcările corpurilor cosmice, tot mai mult și mai mult se transformă în căldură. Căldura neconținut trece dela corpurile mai calde la cele mai reci. Repartizarea ei va deveni tot mai egală. Între căldura ce radiază și se împrăștie în eter și căldura ce se află în corpuri, se va stabili un anumit echilibru. În fine, după structura lor moleculară, corpurile se vor apropia de o anumită stare, în care despărțirea generală a particulelor pentru temperatura dată va fi maximă. Eu am încercat să exprim acest proces în întregime printr-o lege simplă, cu ajutorul căreia se caracterizează precis starea, la care se apropie treptat lumea. Eu mi-am imaginat mărimea ce are aceeaș însemnătate, în privința transformărilor, pe care o are energia în privința căldurii și anume, suma tuturor transformărilor, ce trebuie să albe loc, ca să ducă corpul sau totalitatea corpurilor la starea lor actuală, — mărimea aceasta eu am numit-o entropie. Transformările în care energia capătă forma de căldură, se numesc pozitive;

transformările contrarii, în care căldura trece în acțiune, se numesc negative. În toate cazurile, când transformările pozitive sunt mai multe, decât cele negative, entropia se mărește. Din aceasta trebuie să conchidem că în toate fenomenele naturii, entropia poate numai să crească și nici decum să se micșoreze. Odată cu aceasta se lămurște legea prin care se poate exprima pe scurt procesul transformărilor, ce se petrec neconținut și pretutindeni: — entropia lumii tinde spre maximum. Cu cât universul se apropie mai mult de această stare finală, când entropia va ajunge la maximum, cu atât sânt mai puține imboldurile pentru transformări mai departe. Dacă în definitiv, s'ar ajunge la această stare, toate transformările ar înceta și lumea ar amorți într-o liniște mortală. (Svante Arrhenius, *Evolution des mondes*. Trad. française, par T. Seyrig, pag. 205-206, Paris 1910).

Unii cred să starea din prezent a Universului este încă foarte departe de acest final; totuși, s'a descoperit legea ce ne asigură, că în lume nu există o mișcare circulară a Universului, că starea lumii „se schimbă și se apropie spre un anumit sfârșit” (Prot. P. Svetlov, op. cit. pag. 594-595).

Căldura rezultată în lume, datorită principiului amintit, nu se mai retransformă

și nici nu devine activă dela sine. Nici un corp nu devine prin sine mai cald. Suma generală a energiei universale rămâne aceeaș. Legea conservării energiei se respectă, dar prin fiecare proces din natură, se modifică quantumul de energie calorică, prin aceea că toate transformările energetice tind spre un stadiu în care toate formele de energie vor ajunge să fie transpuse în energie calorică, micșorându-se prin aceasta implicit și variația lor” (Pr. Ion Firca: op. cit. p. 15). Fizica contemporană așa dar, ne duce la concluzia, că tot Universul, după un interval de timp neînchipuit de mare, trebuie să se scufunde într-o stare de nemiscare mortală (Prot. P. Svetlov, op. cit. pag. 595). Principiul entropiei, valabil stabilit, pentru timpurile noastre „se sprijină pe un veritabil postulat, analog celui al lui Euclid în geometrie” (L. Abbé Tb. Moreaux, *Les Enigmes de la science*. Tom. I. pag. 269, Paris 1935).

Entropia cuprinde soarta întregii lumi, a întregului univers. În această lume mare am văzut, sunt cuprinse altele mult mai mici, între care și lumea sistemului nostru solar cu planeta noastră, cu lumea noastră umană pe ea. Până la stadiul final general, în drumul lor poate să apună mult mai de vreme, încetând de a mai fi o lume vie, o lume vizibilă în imensitatea spațiului universal și pe planeta noastră să nu mai fie posibile condițiile de viață.

Prof. Ionescu S. Ioan
preot în Blăjenț-Piată-Hunedoara

Bibliografie

Preot Dr. Corneliu Sârbu, conferențiar supl. la Academia teologică „Andreiană”: *Natura și valoarea timpului*. Sibiu, 1943. Pg. 108. Preț 200 Lei.

În publicația „Problemele Vremii” a apărut de curând o nouă lucrare a tânărului și harnicului dascăl dela înalta noastră școală teologică, lucrare în care îndrăznețul cercetător, cu avântul caracteristic tinereții sale mult promițătoare, atacă una din problemele cele mai desbătute în știința și filosofia contemporană, problema timpului. Îl pasionează această problemă, pentru că ea este într-adevăr, precum mărturisește autorul, pe cât de subtilă, pe atât de capitală; subtilă din pricina naturii fluide, vii și aproape misterioasă a timpului; capitală, întrucât timpul este alvia în care se desfășoară în mod necondiționat toate fenomenele existenței și în consecință noțiunea timpului constituie premisa celor mai multe științe, în special a acelor care au de obiect devenirea și dezvoltarea realităților. Ba mai mult: Problema timpului este problema fundamentală a existenței umane.

Dar pe autorul nostru ca teolog îl pasionează problema timpului mai ales pentru importanța ei în religie și îndeosebi în creștinism. Faptul acesta atribuie cărții de față un interes deosebit atât pentru păstorii sufletești: cât și pentru păstorii, deoarece — zice autorul — „Misterul penitenței și al absoluției, misterul morții și al învierii, misterul scopului ultim și al Apocalipsei, nu-s alceva decât misterul timpului, misterul trecutului, prezentului și al viitorului. De felul rezolvirii ei, mai ales sub raport practic, depinde soarta noastră în viața aceasta și în cea de dincolo.”

Câmpul în care lucrează cel ce atacă problema timpului, este imens. Ca să nu fie expus rătăcirii în această imensitate, tinărul conferențiar ca om de știință bine format înainte de a porni la drum își formulează cu precizie scopul urmărit, zicând: „Dintru început mărturisesc că nu urmăresc să dau o explicație definitivă și nici nu încerc o teorie sau filosofie a timpului, ci numai o privire asupra naturii și valorii timpului sub unghiul concepției creștine despre lume și viață, singurul în stare să ducă la o deslegare sănătoasă și fericită a problemei timpului.”

În vederea acestui scop și în mod deplin corespunzător titlului își împarte lucrarea în două capitole mari: I. Natura timpului; II. Valoarea timpului, înăuntrul acestor două capitole, cari cuprind o seamă de subdivizii cum sunt: Valoarea timpului ca mediu cosmic; Valoarea soteriologică și eshatologică a timpului, autorul, folosindu-se de un aparat științific foarte complex și utilizat cu o pricepere rară, reușește să arunce o puternică rază de lumină asupra problemei atât de tenebroasă.

Locul nu ne permite să prezentăm cuprinsul bogat al lucrării care merita să fie citită și recită pentru a pătrunde așa cum se cuvine până la miezul unei probleme adâncă cum este cea de față. Amintesc numai de pildă concluzia în care autorul arată că valoarea timpului, ca mediu cosmic și soteriologic, se reliefează complet în comparație cu aceea a spațiului. Timpul este un mediu cosmic mai fundamental și superior spațiului.

Această superioritate a timpului față de spațiu se manifestează nu numai prin faptul că la întemeierea lumii timpul a apărut mai înainte decât spațiul (e vorba de crearea îngerilor, cari au apărut cei dintâi în ordină creației și numai în timp), ci și prin aceea că are un destin final superior spațiului: Spațiul se plinește potrivit structurii noului cosmos, iar timpul — ca mediu cosmic mai fundamental și mai superior — pătrunde mai adânc în participarea la Existența absolută, vărsându-se în adâncul fără fund al Vespiciiei.

Apresiasi timpului culminează în prezentarea lui ca „salvator al spiritua-

lității lumii”. Căci — zice autorul — pe deoparte indivizibilitatea clipei și trecerea ei fulgerătoare, nu îngăduie personalității umane a se ancora prea adânc în materialitatea cosmică, ci-i permite numai un contact tangențial, iar, de altă parte, clipa fiind fereastră mereu deschisă spre veșnicie, ne ține în contact continuu și intens cu spiritualitatea absolută.

Cartea părintelui Dr. C. Sârbu oferă cititorului prilejul minunat ca ocupându-se de problema timpului, să se smulgă pentru câteva clipe din văltoarea groaznică a timpului nostru și să privească prin „fereastra mereu deschisă a clipei” spre seninătatea ademenitoare a veșniciei.

N. Terchilă

Conferințe preoțești. — Conferința de primăvară a preoților din protopopiatul Săliștei s'a deschis în sala de ședințe a școlii primare din localitate, prin cuvântul de pământească învățătură al p. prot. Dr. D. Borcea, care, după ce a trecut în revistă evenimentele istorice prin cari trece Țara, a sfătuit pe slujitorii Domnului să-și intensifice munca și rugăciunea, purtarea de grije, și ocrotirea familiilor celor concentrați și a familiilor refugiate care caută adăpost creștinesc și românesc în parohiile protopopiatului.

Prima lucrare pentru conferință, a p. prot. Dr. D. Borcea, a fost o sinteză succintă despre „Misiunea însemnată a preotului în mijlocul poporului”. Preotul zilei de astăzi — a zis P. C. Sa — trebuie să activeze cu un dinamism tot mai pronunțat, justificându-și rolul de trimis al lui Dumnezeu pe pământ.

C. părinte stavr. Pavel Grosu, — din lucrarea arh. rus Sahovski: „Filosofia pastorației ort.” a prezentat într-o frumoasă tălmăcire capitolele: „Sfânta Mărturisire” și „Sfânta Euharistie”.

Substanțiale meditații, bazate pe adâncimea învățăturilor Domnului nostru Iisus Hristos despre sfânta Taină a Mărturisirii și a Euharistiei, au prezentat preoții:

N. Ilea, despre „Penitență,” (Ioil, 2, 17).

Oct. Flucș, despre: „Duhul căinței preoțești pentru păcatele poporului.” (I Petru 2, 21).

St. Tasclan, cere milostivirea cerului asupra penitentului.

P. S. Mogoș, mâncând dela cuvintele sf. evanghelist Mat. 26, 26—28, a arătat: „Durata existenței sf. Euharistiei”.

Cu sulețele înviorate în popasuri duhovnicești, C. preoți au plecat spre frontul cel fără de hotar al misionarismului ortodox.

Pr. I. Isacu

— Asociația Clerului „A Șaguna, secția Dobra a ținut în 5 Aprilie o conferință de primăvară, le care a participat preoțimea tractului.

La Liturgia înaintea sfântă servește preoții: P. C. p. Alexandru Florea, administrator protopopesc, Aurelian Oprean și Ioșif Țigu.

Pr. Toma Neamțu din Roșcani rostește meditația pentru mărturisire după care se mărturisesc toți preoții.

După Sfânta Împărtășire vorbește Pr. Milonir Furdul din Lăzău — tălmăcind cuvintele: Atunci avem împărtășire unul cu altul și sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curățește pe noi de tot păcatul (I Ioan 1, 7).

Urmează conferința părintelui Nicolae Miclea din Brăznic despre: „Iisus Hristos, Mântuirea noastră”.

În cuvântul de deschidere P. C. părinte administrator prot. a arătat care e misiunea preotului din ziua de astăzi.

Pr. Aurelian Oprean din Mihălești raportează despre activitatea cercurilor religioase din protopopiat, făcând unele propuneri nimerite. Pr. R. Haneș din Lăpușnic citește darea de seamă asupra activității fiecărui preot din parohie.

După ce se citește și se laudă cunoștință diferite ordine ale P. V. C. Arhiepiscopesc, P. C. părinte admin. protopopesc mulțumește preoților pentru zelul și disciplina depusă, îndemnând frații preoți să țină trează credința în biserică strămoșească pe care dușmanul vrea să o orce preț să o dărâme. Pr. N. Miclea

AVIZ

Se aduce la cunoștință P. On. Oficii protopopești și parohiale, că în urma urcării Timbrului de factură Contribuției Naționale, pe viitor se vor trimite pentru Concurs următoarele taxe:

Concurs de protopop	Lei 5381.—
„ „ paroh cl. I	3231.—
„ „ „ II	2701.—
„ „ „ III	2156.—
„ „ cânt. bis.	2156.—

Administrația
TELEGRAFULUI ROMÂN
Sibiu

INFORMAȚIUNI

† Pr. Ioan Broșu. A trecut la cele veșnice, în vârstă înaintată, venerabilul părinte din Dârstele Brașovului, Ioan Broșu. În ziua întâi de Paști moartea i-a curmat firul vieții. Timp de 84 de ani a avut parte de multe bucurii, ca și de amărăciunile vieții pământești. Peste o jumătate de veac a slujit, ca bun păstor, atât bisericii sale, cât și neamului său românesc. Vrednicia sa a fost recunoscută și răsplătită de forurile bisericești și de enoriașii săi, cari îl vor păstra o binecuvântată pomenire. Odihnească cu dreptul!

† Pr. Teodor Murgău. În Vinerea Paștilor Domnului, preotul: pensionar Teodor Murgău dela parohia Ruda, din protopopiatul Hunedoara, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, după lungă și grea suferință. Preotul Teodor Murgău moare la vârstă de 66 de ani, după 43 ani de rodnică păstorie în orogul bisericii și al școlii. Poporul dreptcredincios din parohia Ruda, cu filiile Plop și Poenița-Voinii, ca și credincioșii păstoriți de C. Sa de pe valea Cernei, din Baia-Craului până la Hașdău și îndepărtatul Goleș, precum și credincioșii din Ghelar și până la pitorescul Vadu-Dobrii, toți îl deplâng ca pe un adevărat părinte osârdișor și apostol al lui Hristos. Odihnească cu dreptul!

Expulsați. Zilele trecute au fost expulsați 335 de mil de jidovi din orașele Ungariei: Munkacs, Ungvar și Kassa. Toate aceste fericite localități se bucură că astăzi nu mai adăpostesc în mijlocul lor nici un singur fiu al poporului „ales”.

Bolșevicii tot cei vechi! Mitropolitul Serghie al Vilnei și exarh al Lituaniei și Letoniei, pentru motivul că a luat poziție împotriva faptelor sălbatice ale bolșevicilor, a fost asasinat de slugile lui Stalin în ziua de 30 April 1944.

CĂRȚI ȘI REVISTE

„Izvoarele Ortodoxiei”. În editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române a apărut vol. VI al colecției „Izvoarele Ortodoxiei”: *Catehezele Sf. Ciril al Ierusalimului*. Carte de temelie pentru făclierii Ortodoxiei, profesori de religie, preoți și studenți în teologie, și cheia învățăturii pentru creștinii care vor să cunoască tainele creștine. — Traducere de Pr. D. Fecioru, — 312 pagini — 300 lei. Comenzi: str. Antim, Nr. 29, București VI.

Nr. 113/1944

[29] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [irela] Teline, protopopiatul Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială cu dependențele necesare pentru gospodărie.
3. Sesiune parohială: 8 jugăre arător, 16 jugăre fânaș, primite din reforma agrară.
4. 20 litri porumb dela fiecare familie.

5. Stola uzitată în parohie.

6. Un post de lemne din pădurea compositoratului, — fasonarea și transportul privesc pe preot.

Concurenții își vor trimite în termen petițiile, însoțite de actele prevăzute de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare exonerată dela Înalt Prea Sfințitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox din Sighișoara și, cu încuviințarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta și în parohie.

Sighișoara, la 21 Aprilie 1944.
Oficiul Protopopesc ortodox Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial din Teline.

Emilian Stoica
protopop

„CASSA DE PASTRARE”

Institut de credit și Economii, societate anonimă, în Săliște. Capital lei 5.000.000. Inscrisă în Registrul Bancar Nr. 9 din 1934

Bilanț anual încheiat la 31 Decembrie 1943

Activ. Cassa Numerar efectiv lei 219.788; Disponibil la bănci, în țară lei 304.238; Portofoliul de titluri: Titluri românești, cu venit fix Efecte publice v. n. 27.200, în portofoliu v. r. lei 36.800; Cu venit variabil: Acțiuni necotate la bursă v. n. l. 192.150; în portofoliu v. r. 327.427; Titluri străine v. n. 660.000; în portofoliu v. r. 9; Total lei 364.266; Debitori: Debitori din țară, garanți cu diverse: în portofol lei 40.628; Creanțe în conversiune conform legii din 7. IV. 1934. conta redusă, în portofoliu lei 977.284; Imobile: Pentru uzul propriu lei 600.000; alte imobile lei 6.408.464; Total lei 7.008.463; Mobilier lei 390; Conturi diverse (debitoare) lei 685.069; Conturi tranzitorii (debitoare) lei 52.646; Totalul activului lei 10.043.474.

Pasiv. Capital social lei 5.000.000; Fond de penzi și ajutor al funcționarilor lei 157.500; Depuneri vechi, reduse prin aranjament: la vedere lei 537.035; Pe termen lei l. 203.000; Total lei l. 740.035; Creditori, din țară, nereduși, noi, pe termen lei 1.375.435; Conturi diverse (creditoare) lei l. 770.504; Totalul pasivului 10.043.474 lei.

Conturi de ordine: Activ: Cauțiuni statutare lei 150.000; Impoteci, cesiuni și garanții diverse lei 1.120.485; Deponenți de titluri și alte valori în păstrare lei 301.221; Total lei 1.571.706.

Conturi de ordine: Pasiv: Deponenți de cauțiuni statutare 150.000 lei; Deponenți de ipoteci, cesiuni și garanții diverse lei 1.120.485; Deponenți de titluri și alte valori în păstrare lei 301.221; Total lei 1.571.706.

Profit și Pierdere, încheiat la 31 Decembrie 1943

Debit. Cheltuieli de administrație: a) Salarii lei 87.850; b) Diverse lei 137.419; Total lei 225.269; Impozite și taxe lei 95.62; Dobânzi plătite lei 37.442; Total debit lei 358.673.

Credit. Dobânzi incasate lei 18.849; Comisiioane incasate lei 897; Venitul Portofoliului de titluri, din cupoane exigibile lei 4.337; Venitul imobilelor lei 283.181; Incasări din creanțe amortizate lei 51.409; Total credit lei 358.673.

Președintele Consiliului

de administrație Contabil stagiar:
ss. Bârsan ss. P. Stoian
Administrator: ss. D. Comșa

Verificat și găsit în conformitate cu Codul de comerț și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă. Săliște, 7 Februarie 1944.

Președinte: Censor:
ss. N. N. Simian ss. V. Bobrescu
Contabil autorizat: ss. Bârsan A.

Este o datorie morală și națională să ajutăm familiile desrobitorilor.